

Kunstlijn en HRLM in gesprek met...

Ellen Kooi, Sabina van Gils en Michel Campfens, drie fotografen

Begin november verandert Haarlem weer in één grote cultuurtempel waarin beeldende kunst centraal staat. Kunstlijn Haarlem biedt dit jaar zelfs twee weekeinden bezoekers de gelegenheid een kijkje te nemen in ateliers, galleries, musea en meer.

In HRLM besteden we aandacht aan drie deelnemende fotografen.

Ellen Kooi: Sparndam op handen

Michel Campfens: H'em Hout

Sabina Van Gils: Waarom paarden niet meer praten

Mijn foto's zijn
geënceneerd en
toch geloofwaardig'

Ellen Kooi

Studeerde tekenen en schilderen aan Academie Minerva in Groningen. Tijdens Kunstlijn Haarlem is haar werk te zien in Provinciehuis Paviljoen Welgelegen.

"Mijn foto's zijn psychologische portretten van het landschap. Ik vertel iets over mensen in relatie tot de ruimte. Het model en de omgeving zijn even belangrijk. De foto toont wat het landschap bij mij oproept, zo'n emotie of gedachte probeer ik te verbeelden. Een belangrijke laag die ik graag wil laten zien. Regelmatig loop ik in de natuur. Ook huur ik huisjes in een omgeving die ik nog niet eerder gefotografeerd heb en ga daar wandelen. Niet gewoon rondstappen, maar bewust kijken en openstaan voor wat ik zie en ervaar. Meestal doet een landschap me ergens aan denken of het raakt me. Vorm, kleur en hoe de ruimte wordt bepaald speelt mee. Met m'n iPhone maak ik een foto zodat ik de locatie later makkelijk kan terugvinden. Ik zoek modellen bij wat ik in mijn hoofd heb op die bepaalde plek. Voor een foto aan een bosrand wilde ik een vrouw met een bepaald soort haar, zodat ik een relatie kon leggen tussen het model en het bos. Het grove gras was opvallend geel en de bomen ragfijn, ze leken over het veld heen te leunen. Er ontstond een soort spanning, maar het punt waar het zich op richtte was er niet. Ik wilde iets wat tegenwicht aan de bomen bood en heb het model zo neergezet dat ze leek te reageren op het bos. Door de spanning in haar lijf en de lage houding op de stoel vormde het de ideale compositie. Het model maakte het beeld compleet."

ATLAS DIE DE WERELD DRAAGT

"De vrouw voor deze foto heb ik gevonden bij een modellenbureau. Meestal werk ik met kennissen of mensen die in de buurt wonen waar ik fotografeer. Mijn eigen kinderen heb ik ook vaak gefotografeerd toen ze nog klein waren. Soms is het idee voor een foto gebaseerd op iemand die ik ken. Ik heb een foto gemaakt in Zeeland van een man die het water uit lijkt te komen met een grote doos op zijn rug. Als een soort Atlas die de wereld draagt. Ik kwam hierop door een vriend die een kerk verbouwde, een enorm project. Het gegeven is de trigger

en daar wil ik een beeld van maken, dat kan een persoon zijn of een situatie. In de natuur word ik geraakt door een plek die me dan doet denken aan diegene of dat moment. Soms duurt het jaren voordat ik weet hoe ik een persoon in een omgeving kan plaatsen, die ik al eerder ontdekt heb. Het komt geregeld voor dat de natuur dan al geheel veranderd is en het beeld niet meer klopt. Ik was een van de eerste die begin jaren negentig begon met het enceneren van foto's in het landschap. In die tijd waren er nog nauwelijks flitssets op accu en moest je elektra aftappen van lantaarnpalen. Met de huidige apparatuur is het allemaal veel makkelijker geworden en zijn meer mensen het gaan doen. Ondanks dat je ziet dat de foto geënceneerd is, kan ik het beeld geloofwaardig maken. Daarmee onderscheid ik mij van andere fotografen. Je ziet dat het beeld niet klopt en toch lijkt het alsof je het tegen zou kunnen komen. Ik wil dat het allemaal ter plekke gebeurt. Ik maak dan wel gebruik van hulpmiddelen als statieven of trappen die ik later met Photoshop weghaal, maar ik plaats nooit iets of iemand in het beeld."

Sabina van Gils

Studeert in december 2022 af aan de Fotoacademie in Amsterdam. Tijdens Kunstlijn Haarlem is haar werk te zien in de Sociëteit Vereeniging en Fotostudio Burgwal.

“Ik gebruik mijn camera niet om de werkelijkheid te registreren, ik hou niet zo van de realiteit. Mijn foto's gaan over zaken die je niet met het blote oog kan zien. Ik fotografeer wat niet echt gebeurd is of zelfs niet bestaat. Mijn hele leven al fantaseer ik er flink op los. Ik had het niet makkelijk thuis, dromen waren voor mij een manier om de dagen te kleuren. In mijn hoofd was de wereld geweldig, daar was alles mogelijk. Ik heb nu een gelukkig leven, maar kan nog steeds verlangen naar iets anders en daarover dagdromen. Het dagelijkse ritme vind ik wat saai. Doordeweeks werken, koken, en 's avonds hangen op de bank, in het weekend wat leuks doen met het gezin. Volgens mij kent iedereen het wel, tevreden zijn met je leven en toch iets nieuws begeren. Dat kan een ander huis zijn, een nieuwe jurk, maar ook meer spanning in je bestaan. Genieten van dromen of wensen verrijkt je leven. Even naar een afwijkende wereld, naar situaties die niet kunnen, heerlijk is dat. Mijn foto's tonen die andere wereld. Een meisje onder een bizar grote maan of een paard zonder hoofd, magisch-realistische beelden. Ik werk samen met een bevriende dichter Bas Belleman. Soms schrijft hij een verhaal bij mijn foto's en andere keren maak ik foto's bij zijn verhaal. Zo creëren we samen nieuwe sprookjes. Bijvoorbeeld over een meisje dat het paard zonder hoofd tegenkomt en op zoek naar dat hoofd allerlei avonturen meemaakt. We bieden de kijker een nieuwe realiteit, een moment om even uit de dagelijks routine te stappen. Meestal laat ik de foto's spreken zoals ze zijn, soms pas ik een kleur aan met gebruik van Photoshop.”

EEN CLOWN OP KANTOOR

“Mijn werk gaat naast fantasiewerelden ook over het verlangen naar iets feitelijks, bijvoorbeeld een andere baan. Ik heb een serie foto's gemaakt over werken op kantoor en welk gevoel dat opwekt. Ik wilde de verveling laten zien op het werk, de radeloosheid soms en de opmerkelijke aanpassingen die je doet in kleding en taalgebruik om maar te voldoen aan de eisen. Dit heb ik verwerkt in een reeks beelden van een clown die op kantoor zit.

Veel fotografen gebruiken fotografie om de werkelijkheid te tonen, dat is ook mooi natuurlijk, maar ik bied echt een afwijkende wereld. Als mensen naar mijn foto's kijken en de verhalen erbij lezen gebeurt er iets met ze, ze genieten ervan. Mijn werken zijn minder vluchtig, denk ik. Als ik zelf door een museum loop of een expositie bezoek, ga ik soms snel aan werken voorbij. Ik maak mij geen illusies, sommige toeschouwers zullen ook vlot langs mijn foto's lopen, maar ik zie ook heel vaak dat mensen bij mijn tijd even de tijd nemen. Dat moet ook wel wil je de tekst kunnen lezen. Bij mijn foto's hoeven kijkers niet te gissen naar wat ik probeer te verbeelden, door het verhaal erbij is alles glashelder.”

‘Mijn hele leven al
fantaseer ik er flink
op los’

‘Ik maak sterke composities met een sausje surrealisme’

Michel Campfens

Volgde de School voor Fotografie en Fotonica in Den Haag. Tijdens Kunstlijn Haarlem is zijn werk te zien in de Sociëteit Vereniging en Fotostudio Burgwal.

“Als kleine jongen tekende ik graag het landschap. Elke boom gaf ik heel precies weer; ieder blad en elk stukje schors. Dat kostte veel tijd en aandacht, na één boom was ik er meestal wel klaar mee. Ik maakte nooit het volledige landschap af, ik was er te ongeduldig voor. Fotografie is veel sneller; ontdekte ik: met een druk op de knop stond het hele bos erop. Goed fotograferen is net zo moeilijk als goed tekenen. Vooral als je het vak ambachtelijk gezien helemaal wilt beheersen. Technisch inzicht is een vereiste om alles uit een foto te halen, dat vind ik interessant. De combinatie van iets creëren en techniek boeit me. Ik ben breed georiënteerd, misschien heb ik wel te veel interesses. Ik fotografeer architectuur, portretten en landschappen. Architectuur is uitdagend om te fotograferen. Ik heb mezelf geconditioneerd om vormen en patronen te zien waar andere mensen aan voorbij lopen. Het fascineert me iets uit te kaderen wat niet eerder opviel. Het beeld krijgt zo een andere dimensie en schoonheid. Ik vind het ook aantrekkelijk om foto's te maken alsof het een abstract schilderij is, minimalistisch. Een driedimensionaal beeld terugbrengen naar een tweedimensionaal plat vlak. Ik experimenteer daarnaast met technieken. In de Lage Vuursche staat een oude Engelse caravan van mij. Tegen de inkijk zit in het badkamerraam glas dat vervormt. Het vertekende beeld trok mij aan. Gelukkig trof ik bij een glashandel nog zo'n zeldzame glasplaat aan. Ik heb het glas in mijn tuin voor verschillende vormen en kleuren gehouden en gefotografeerd. Meerdere mensen vinden het mooi, al drie foto's uit deze serie zijn verkocht.”

FOTO'S MAKEN IN EEN PINGUÏNVERBLIJF

“De meeste ideeën voor mijn fotografie haal ik uit het dagelijks leven, door wat ik zie om mij heen. Een tijdje terug was ik in London Zoo om plaatjes te schieten. Het pinguïnverblijf stamt uit de jaren dertig. Geen fijne plek voor vogels, maar het ziet er prachtig uit. Ik weet op zo'n moment gelijk dat er een foto in zit, maar zie nog niet hoe. Als het lukt om die

foto eruit te krijgen, ben ik blij. Soms kom ik thuis en denk ik: nee, dit is 'm niet. De potentie van een foto zie je niet altijd ter plekke.

Ik raak ook vaak geïnspireerd door andere fotografen. Ik heb bewondering voor de Engelse reclamefotograaf Nadav Kander. Hij heeft een volledig eigen beeldtaal ontwikkeld in zijn portretten en architectuurfoto's. De Amerikaanse portretfotograaf Irving Penn maakt qua compositie en kadering eveneens heel mooie foto's. Ik manipuleer de werkelijkheid meer dan mijn collega-fotografen, denk ik. Ik trek het beeld uit elkaar of druk het ineen, zo breng ik het precies naar hoe ik het wil. Ook krik ik de kleuren op als dat de foto spannender maakt. Ik hou van sterke composities met een sausje surrealisme zodat het niet meer is wat het was. Iets nieuws componeren met elementen uit de werkelijkheid, dat is wat ik doe.” *

Ellen Kooi: Halfweg bosrand

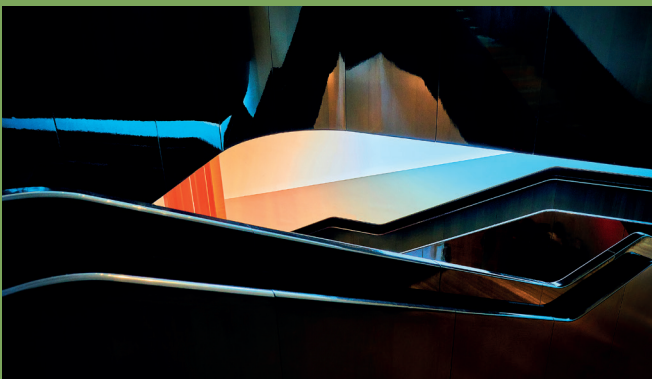
Sabina van Gils: Koning Kat

Ellen Kooi: Veere Atlas

Sabina van Gils: Lichtmeisje en het paard

Michel Campfens: London 2022

Michel Campfens: Noorwegen

Ook te zien in Anno Haarlem, Grote Markt 2